

**O‘ZBEKISTON JANUBIDA QISHLOQ XO‘JALIGINI INNOVATSION
TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI**
II Xalqaro ilmiy-amaliy anjumani
**QOVOQ NAV VA DURAGAYLARI AGROTEXNOLOGIYASINING AYRIM
JHATLARINI O‘RGANISH**

T.E.Ostonaqulov, Qarshi DU professori
P.X.Chorshanbiyev, TDMAU, doktranti

Annotatsiya. Maqolada qovoq nav-duragaylar urug‘ini ekisholdi o‘stiruvchi stimulyatorlarda ishlash, turli ekish muddatlari, sug‘orish usullari va tartibotlarining o‘simlik o‘sishi, rivojlanishi, tupning shakllanishi, mahsuldorlik ko‘rsatkichlari va hosildorligiga ta‘sirini o‘rganish bo‘yicha ma‘lumotlar keltirilgan. Aniqlanishicha, nav va duragaylar urug‘i ekisholdi 10 l suvga 200 mg qahrabo kislotasi va 50 mg gibberillin eritmasida 12 soat davomida ishlanib, 15 aprelda ekilganda, o‘suv davrida tuproq namligi CHDNSga nisbatan 65-75-85% da ushlanib, tomchilatib sug‘orish usulida sug‘orilib, parvarishlanganda o‘simlik o‘sishi, rivojlanishi, mahsuldor palaklar shakllanishiga qulay sharoit yaratilib, eng yuqori hosildorlikka (36,4-57,8 t/ga) erishilishi qayd etilgan.

Kalit so‘zlar: qovoq, nav, duragay, o‘stiruvchi stimulyatorlar, ekish muddati, sug‘orish usullari, sug‘orish tartiboti, o‘suv davri, palak, ildiz vazni, hosildorlik.

Аннотация. В статье изложены результаты изучения влияния предпосевной обработки семян растворами стимуляторов роста, сроков посева, способы и режимов орошения на роста, развития, формирования куста, показатели продуктивности и урожайности сортов-гибридов тыквы. Выявлено, что обработка семян растворами стимуляторов роста (на 10 л воды 200 мг янтарная кислота и 50 мг гиббериллина с экспозицией 12 часов), посев 15 апреля, в период вегетации поддержания режима предполивной влажности почвы на уровня 65-75-85 % ППВ и проводить полив капельном способе создают благоприятного условия для роста, развития, формирования продуктивных кустов и в итоге были отмечены самый высокий урожайности (36,4-57,8 т/га).

O‘ZBEKISTON JANUBIDA QISHLOQ XO‘JALIGINI INNOVATSION TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI

II Xalqaro ilmiy-amaliy anjumani

Ключевые слова: тыква, сорт, гибрид, стимуляторов роста, сроки посева, способы полива, режим орошения, вегетационный период, ботва, масса корней, урожайность.

Abstract: The article presents the results of a study on the effects of pre-sowing seed treatment with growth stimulator solutions, sowing dates, irrigation methods, and regimes on the growth, development, bush formation, productivity indicators, and yield of pumpkin varieties and hybrids. It was found that treating seeds with growth stimulator solutions (200 mg of succinic acid and 50 mg of gibberellin per 10 liters of water with a 12-hour exposure), sowing on April 15, maintaining the pre-irrigation soil moisture regime at levels of 65-75-85% of soil moisture capacity during the vegetation period, and using drip irrigation create favorable conditions for growth, development, and formation of productive bushes. As a result, the highest yields (36.4–57.8 t/ha) were recorded.

Keywords: pumpkin, variety, hybrid, growth stimulators, sowing dates, irrigation methods, irrigation regime, vegetation period, foliage, root mass, yield.

Kirish. O‘zbekiston sog‘liqni saqlash vazirligining tavsiyasiga ko‘ra, har bir kishi yil davomida sog‘lom va normal mehnat faoliyati ko‘rsatishi uchun 98 kg, jumladan 36,5 kg tarvuz, 54.5 kg qovun va 7 kg qovoq yoki har kuni 270 g poliz mevalari, shu jumladan 100 g tarvuz, 150 g qovun va 20 g qovoq iste‘mol qilishini tavsiya etgan [6,9].

Qovoq asosan qaynatib, dimlab va yopib pishirilgan holda iste‘mol qilinadi va 30 dan ziyod taomlar tayyorlanadi. Qovoq ko‘pgina navlari may oyigacha odatdagi sharoitda saqlanadi. Ba‘zi (Palov kadu) navlari qishda 16-18⁰C haroratda, yozda 32⁰C gacha bo‘lgan haroratda 2 yilgacha saqlanadi [5,6].

Qishloq xo‘jaligida ekin maydonlari va ular tarkibini maqbullashtirish, ilg‘or agrotexnologiyalarni joriy etish hamda hosildorlikni oshirish, meva-sabzavot, poliz va uzum yetishtirishni ko‘paytirish muhim strategik vazifalaridan hisoblanadi.

O‘ZBEKISTON JANUBIDA QISHLOQ XO‘JALIGINI INNOVATSION TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI

II Xalqaro ilmiy-amaliy anjumani

Har bir tuproq va iqlim sharoitida qovoq ekinidan barqaror ertagi yoki uzoq saqlanadigan mo‘l va sifatli hosil olish ko‘p jihatdan moslanuvchan navlarni tanlab, ularning urug‘ini ekisholdi tayyorlash, qulay ekish muddati, o‘g‘itlash, sug‘orish usuli va rejimi kabi agrotexnologik tadbirlarni ishlab chiqishga bog‘liq. Bu yo‘nalishda respublikamiz sharoitida tadqiqotlar yetarli darajada o‘tkazilmagan. Mamlakatimizda sug‘oriladigan och tusli bo‘z tuproqlari sharoitida qovoq turli navlar to‘plamini har tomonlama baholash, ulardan moslanuvchanlarini ajratib turli agrotexnologik tadbirlarda o‘stirib, o‘simlik shakllanishi, hosil miqdori va sifati, tovar ko‘rsatkichlariga ta‘sirini aniqlash ilmiy va amaliy jihatdan dolzarb hisoblanadi.

Tadqiqotning maqsadi - Janubiy hudud, ya‘ni Surxon vohasi sug‘oriladigan och tusli bo‘z tuproqlari sharoitida qovoq moslanuvchan nav-duragaylarining urug‘ini ekisholdi tayyorlash va turli muddatlarda ekish, sug‘orish usul va rejimini o‘rganib, o‘stirish agrotexnologiyasini takomillashtirishdan iborat.

Tadqiqotning materiallari va metodlari. Dala tajribalari Termiz tumanida joylashgan Surxondaryo ingichkatolali paxtachilik ilmiy tadqiqot institutining tajriba xo‘jaligi sug‘oriladigan och tusli bo‘z tuproqlari sharoitida o‘tkazildi. Tajriba o‘tkazilgan och tusli bo‘z tuproqlarda yer osti suvlari 1,5-2,5 metr chuqurlikda joylashgan. Tuproqni mexanik tarkibi o‘rta qumoq. Tajriba dalasi haydalma (0-30 sm) va haydav osti (31-50 sm) qatlamlarida gumus miqdori 0,895-0,700%, suvli so‘rim pH=7,7, tuproq hajm massasi 1,35-1,50 g/sm³, solishtirma massasi 2,5-2,6 g/sm³ ni, yalpi azot 0,084-0,069%, umumiy fosfor 0,140-0,114%, kaliy 2,10%, nitrat shaklidagi azot miqdori 18,5-12,5 mg/kg, ammoniy shaklidagi azot miqdori 3,04-1,5 mg/kg, harakatchan fosfor 27,8-13,95 mg/kg, almashinuvchi kaliy 199-165 mg/kg ni tashkil etdi.

Tadqiqot bo‘yicha quyidagi yo‘nalishlarda tajribalar olib borildi:

1-tajriba. Moslanuvchan ajratilgan navlar urug‘ini ekisholdi tayyorlash usuli 3 ta (suvda 12 soat davomida ishlash-nazorat, kuzgi bug‘doy doni 0,2 grammidan olingan fiziologik faol ekstrakti 10 litr suvdagi eritmasida 12 soat, 200 mg kahrabo kislotasi + 50 mg gibberellin 10 l suvdagi eritmasida 12 soat ishlash) va 3 ta ekish

O‘ZBEKISTON JANUBIDA QISHLOQ XO‘JALIGINI INNOVATSION TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI

II Xalqaro ilmiy-amaliy anjumani

muddatlarda 15.03,30.03,15.04) ekilganda fenologik fazalar ro‘y berishi va o‘tishi, o‘simlikning o‘sishi, rivojlanishi, palak, ildiz va meva shakllanishi, umumiy va tovar hosildorligi aniqlandi. Delyankaning maydoni 17,5 m², variantlar soni 27 ta. Bitta takror maydoni 472,5 m², 4 ta takror maydoni 1890 m².

2-tajriba. Qovoq ekini moslanuvchan navlarini turli sug‘orish usuli (egatlab-nazorat, tomchilatib, yomg‘irlatib) va tartiblarida (CHDNSiga nisbatan 65-70-75 va 65-75-85 %) o‘simlikning o‘sish, mahsuldorligi, hosildorligini o‘rganish asosida suv tejankor sug‘orish usuli va tartibining parametrlari belgilandi. Delyankaning maydoni 105 m², har bir sug‘orish usulida 2 ta rejim 105x2=210 m², sug‘orish usuli 3 ta 210x3=630 m². Takrorlar soni 3x630=1890 m². Jami tajribalar maydoni 1890+1890=3780 m² ni tashkil etdi.

Dala tajribalarini o‘tkazish, ekish, ekinni parvarish qilish, hosilni yig‘ish, hisoblash va tahlillar umumiy qabul qilingan uslub hamda tavsiyalar asosida olib borildi [1,2,3,4,7,8,10].

Tadqiqot natijalari va uni muhokamasi. Qovoq, Ispanskaya 73, Ferrari F₁, va Atlas nav-duragaylarining urug‘ini ekisholdi ishlash va ekish muddatlarining o‘sishi, rivojlanishi, tupning shakllanishi va xosildorligiga ta’sirini o‘rganish natijalari shuni ko‘rsatdiki, bu ko‘rsatkichlar keskin o‘zgarishi aniqlandi.

O‘suv davri o‘rganilgan qovoq nav-duragaylarida urug‘ni suvda ishlab ekishga nisbatan 1-4 kungacha uzayishi, palak uzun bo‘yli (253-422sm), sershoxli (4,9-13,6 dona), bargli (472-532 dona), baquvvat ildizli (64-74g) va palakli (338-435g) hamda mahsuldor bo‘lib, ko‘p va yirik mevali bo‘lishi qayd etildi. Ayniqsa, ekish 15 aprelda amalga oshirilib, urug‘lar 12 soat davomida o‘stiruvchi stimulyatorlar – qahrabo kislotasi va gibberillin eritmasida ishlanib ekilganda o‘suv davri o‘rganilgan qovoq nav-duragaylarida 2-3kunga uzaygani, palak uzunligi 302-397 sm, yon shoxlar 5,8-13,6 dona, palakdagi barglar soni 447-532 dona, ildiz vazni 62-73 gramm, palak vazni 338-442 gramm ga yetgani ma’lum bo‘lib, bir tupdagi mevalar soni 1,8-4,0 donani, mevalar vazni esa 3,8-7,4 kgni tashkil etdi.

O‘ZBEKISTON JANUBIDA QISHLOQ XO‘JALIGINI INNOVATSION TEKNOLOGIYALAR ASOSIDA RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI

II Xalqaro ilmiy-amaliy anjumani

Tajriba variantlar bo‘yicha hosildorlik gektaridan 24,5 dan 57,8 tonnagacha farqlandi. Eng yuqori hosildorlik (Atlas navida -57,8; Ferrari F₁ duragayida -37,2 va Ispanskaya 73 navda 39,0 t/ga) ekish 15 aprelda urug‘idan o‘stiruvchi stimulyatorlar ya’ni qahrabo kislotasi va gibberillinda ishlab amalga oshirilganda olindi. Ushbu muddatda, 15 martda ekilganga nisbatan 4,9-9,4 tonna yuqori hosildorlik qayd etildi. Urug‘ni o‘stiruvchi stimulyator- larda ishlab ekish esa, nazoratga nisbatan 6,2-11,1 t/ga qo‘shimcha hosil olish imkonini berdi.

Demak, qovoq nav va duragaylardan urug‘ini ekisholdi o‘stiruvchi stimulyatorlar, ya’ni 10 l suvga 200 mg qahrabo kislotasi va 50 mg gibberillin eritmasida 12 soat davomida ishlab, 15 aprelda ekish orqali gektaridan eng yuqori (37,2-57,8 t/ga) hosildorlikga erishish mumkin ekan.

Qovoq Ispanskaya 73 navi va Ferrari F₁ duragayi egatlab, yomg‘irlatib va tomchilatib sug‘orish usullarida 2 ta sug‘orish tartibotida, ya’ni tuproq namligi 65-70-75% (mavjud) va 65-75-85% da ushlanib, o‘zaro taqqoslandi.

O'ZBEKISTON JANUBIDA QISHLOQ XO'JALIGINI INNOVATSION TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI

II Xalqaro ilmiy-amaliy anjumani

1-jadval. Qovoq nav-duragaylari urug'ini ekisholdi ishlash va ekish muddatlarida o'simlik o'sishi, shakllanishi va hosildorligi, 2025 yil

№	Nav,duragay,variant nomi	O'suv davri, kun	Palak uzunligi,sm	Yon shoxlar soni	Palakdagi barg soni, dona	Tupdagi ildiz vazni, gr	Tupda-gi palak vazni, gr	Tupdagi mevalar soni	Tupdagi mevalar vazni, kg	Hosildorlik, t/ga
Ekish 15.03 muddatda Ispanskaya 73 navida										
1	Suvda – nazorat	123	400	7.3	480	59	390	1,4	3,8	28,5
2	Kuzgi bug'doy doni fiziologik ekstraktida	124	403	9,0	485	65	361	1,5	4,3	31,8
3	Qahrabo k-ta+gibberellin	126	404	9.6	495	74	412	1,6	4,6	34,1
Ekish 15.03 muddatda Ferrari F1 duragayda										
4	Suvda- nazorat	92	390	5,0	450	58	331	3,0	3,0	24,5
5	Kuzgi bug'doy doni fiziologik ekstraktida	94	394	4,5	455	61	344	3,0	3,4	26,9
6	Qahrabo k-ta+gibberellin	95	395	4,9	458	62	353	3,1	3,5	27,8
Ekish 15.03 muddatda Atlas navida										
7	Suvda- nazorat	113	200	10,3	475	61	335	2.4	5,4	45,6
8	Kuzgi bug'doy doni fiziologik ekstraktida	115	212	11,6	490	63	347	2.5	6,5	49,4
9	Qahrabo k-ta+gibberellin	116	253	12,6	503	66	368	2.7	6,8	52,3
Ekish 30.03 muddatda Ispanskaya 73 navida										
10	Suvda- nazorat	122	420	9.5	476	63	361	1.5	4,3	31,8
11	Kuzgi bug'doy doni fiziologik ekstraktida	124	422	10.6	478	65	388	1.6	4,6	33,9
12	Qahrabo k-ta+gibberellin	125	422	12.4	481	65	390	1.7	4,7	36,1
Ekish 30.03 muddatda Ferrari F1 duragayda										
13	Suvda-nazorat	92	401	4.7	445	64	363	3.2	3,0	26,1
14	Kuzgi bug'doy doni fiziologik ekstraktida	94	403	5.9	448	72	407	3.5	3,4	28,6
15	Qahrabo k-ta+gibberellin	96	407	5.6	451	77	435	3.5	4,1	31,8
Ekish 30.03 muddatda Atlas navida										
16	Suvda- nazorat	112	215	10,5	475	64	342	2.5	5,7	47,4
17	Kuzgi bug'doy doni fiziologik ekstraktida	114	226	12,5	508	69	358	2.6	6,8	51,6
18	Qahrabo k-ta+gibberellin	116	269	13,3	512	70	375	2.8	7,0	54,0
Ekish 15.04 muddatda Ispanskaya 73 navida										
19	Suvda- nazorat	116	390	8.5	468	62	336	1.5	4,4	32,8
20	Kuzgi bug'doy doni fiziologik ekstraktida	117	392	9.6	472	65	362	1.7	4,6	34,1
21	Qahrabo k-ta+gibberellin	118	395	10.7	478	62	338	1.8	4,8	39,0
Ekish 15.04 muddatda Ferrari F1 duragayda										
22	Suvda- nazorat	91	395	5.6	441	70	394	3.2	3,2	26,1
23	Kuzgi bug'doy doni fiziologik ekstraktida	92	396	6.6	444	73	404	4.0	3,6	35,9
24	Qahrabo k-ta+gibberellin	94	397	5.8	447	73	442	4.0	3,8	37,2
Ekish 15.04 muddatda Atlas navida										
25	Suvda- nazorat	111	246	11,4	491	65	356	2.6	6,0	51,1
26	Kuzgi bug'doy doni fiziologik ekstraktida	113	268	12,8	524	70	380	2.8	7,1	54,3
27	Qahrabo k-ta+gibberellin	114	302	13,6	532	71	389	3,0	7,4	57,8

O‘ZBEKISTON JANUBIDA QISHLOQ XO‘JALIGINI INNOVATSION TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI

II Xalqaro ilmiy-amaliy anjumani

Tajribalar Surxondaryo ingichkatolali paxtachilik ilmiy tadqiqot institutining maxsus dala tajribasida olib borildi. Ekish 28 martda (280+70):2x70 sm sxemada amalga oshirildi.

Uchala sug‘orish usuli ham bitta dalada joylashtirildi. Tuproqning sug‘orish namligi namunalar olinib, termostatda quritish usulida aniqlandi va cheklangan dala nam sig‘imiga nisbatan ko‘rsatilgan ko‘rsatkichlar og‘ishi $\pm 2-3$ foizdan oshmadi. Mavjud sug‘orish targ‘ibotida 65-70-75% da namlikni ushlab uchun 7 marta 1-1-5 tartibda har 9-15 kun oralatib, 500-900 m³/ga meyorda, mavsum davomida 4800-5000 m³/ga suv sarflandi. Tavsiya etilayotgan sug‘orish tartibotida 65-75-85% da namlikni ushlab uchun 9 marta 1-2-6 tartibda har 7-12 kun oralatib. 500-700 m³/ga meyorda, mavsumda 4200-4500 m³/ga suv sarflandi.

Yomg‘irlatib sug‘orish usulida 10-12 marta 438-475 m³/ga meyorda 3500-3800 m³/ga, tomchilatib sug‘orishda esa 325-375 m³/ga meyorda 2600-3000 m³/ga suv berildi. Egatlab sug‘orish usulida suv sarfi “Chipoletti” suv o‘lchagichi yordamida aniqlandi. Sug‘orish meyorlari defitsit namlik bo‘yicha aniqlandi.

Turli sug‘orish usullari va tartibotlarining qovoq navlari o‘ssishi, palak, ildiz hamda hosil shakllanishi va hosildorlikka ta‘siri bo‘yicha tadqiqotlarimiz natijalarining ko‘rsatishicha, egatlab sug‘orish usulida sug‘orisholdi tuproq namligi cheklangan nam sig‘imiga nisbatan 65-70-75% da ushlanganda o‘suv davri o‘rganilgan navlarda 96-122 kunni, yomg‘irlatib sug‘orish usulida 5 kunga qisqarib, 91-117 kunni, tomchilatib sug‘orishda esa 3-4 kunga qisqarib, 93-118 kunni tashkil etgan. Lekin, o‘simlik baquvvat palak, ildiz tizimi, barglangan bo‘lib, mahsuldorlik ko‘rsatkichlari, ayniqsa tomchilatib sug‘orish usulida eng yuqori ekanligi aniqlandi. Bu ko‘rsatkichlar sug‘orish tartiboti CHDNSiga nisbatan 65-75-85% da ushlanganda esa sug‘orish usullari bo‘yicha o‘simlik o‘suv davri sug‘orish tartiboti 65-70-75% dagiga nisbatan 2-5 kungacha uzayib, 94-119 kunni tashkil etdi.

Tomchilatib sug‘orish usuli tuproq namligi 65-75-85% da ushlanganda eng uzun (415-430 sm), shoxlangan (6,1-6,4 dona), barglangan (416-426 dona), baquvvat

O‘ZBEKISTON JANUBIDA QISHLOQ XO‘JALIGINI INNOVATSION TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI

II Xalqaro ilmiy-amaliy anjumani

palakli (333-347 g), ildiz tizimli (58-62 g), mahsuldor (1,8-4,0 dona, 4,6-5,0 kg) o‘simliklar shakllangan.

Hosildorlik sug‘orish usullari va tartibotlariga bog‘liq ravishda gektaridan 24,5-39,8 tonnani tashkil etdi. Tuproq namligi 65-70-75% ushlanganda egatlab sug‘orish usulida navlar bo‘yicha 24,5-27,8; yomg‘irli sug‘orish usulida 29,6-31,3; tomchilatib sug‘orish usulida 31,9-34,2 t/ga hosildorlik qayd etilib, yomg‘irli sug‘orish usuli 3,5-5,1, tomchilatib sug‘orish usuli esa 6,4-7,4 t/ga ziyod hosil olishni ta‘minladi.

Tuproq namligi 65-75-85% da ushlanganda esa egatlab sug‘orish usulida o‘rganilgan nav-duragaylardan 29,2-31,3 t/ga hosildorlik olinib, yomg‘irli sug‘orish usulida 32,2-34,1 t/ga yoki egatlab sug‘orishdan 2,8-3,0 t/ga ziyod, tomchilatib sug‘orish usulida 36,4-39,8 t/ga yoki 7,2-8,5 t/ga ziyod hosildorlikka erishildi. Bundan tashqari bir gektarga suv sarfi 2000-2200 m³ kam sarflandi.

Demak, qovoq nav va duragaylarini tuproq namligini 65-75-85% da ushlab, tomchilatib sug‘orish usuli boshqa o‘rganilgan usullarga nisbatan o‘simlikning o‘sishi, palak, ildiz, va hosil shakllanishiga ijobiy ta‘sir etib, samarali ekan. Natijada gektaridan eng yuqori (36,4-39,8 t/ga) hosildorlikni, 2000-2200 m³/ga sug‘orish uchun suvni tejash imkonini berdi.

Xulosalar. Qovoq nav va duragaylari urug‘ini ekish oldi o‘stiruvchi stimulyatorlar (10 litr suvga 200 mg qahrabo kislotasi va 50 mg gibberellin) eritmasida 12 soat davomida ishlab, 15 aprelda ekish maqbul hisoblanib, gektaridan eng yuqori (37,2-57,8 t/ga) hosildorlikni ta‘minladi. Tomchilatib sug‘orish usuli tuproq namligini CHDNS iga nisbatan 65-75-85% da ushlab sug‘orish orqali o‘simlikning o‘sishi, palak, ildiz va xosil shakllanishiga ijobiy ta‘sir etib, samarali ekan. Natijada gektaridan eng yuqori (36,4-39,8 t/ga) hosildorlikni, 2000-2200 m³/ga sug‘orish uchun suvni tejash imkonini berdi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati

O‘ZBEKISTON JANUBIDA QISHLOQ XO‘JALIGINI INNOVATSION TEXNOLOGIYALAR ASOSIDA RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI

II Xalqaro ilmiy-amaliy anjumani

1. Azimov B.J., Azimov B.B.va boshqalar. Professor R.A.Nizomov umumiy tahriri ostida. Sabzavot, poliz va kartoshka ekinlarida tajribalar o‘tkazish uslubi. Uslubiy qo‘llanma. Toshkent.Baktria press.2023.-B.264.
2. Litvinov S.C. Metodika polevogo opita v ovoshevodstve. Moskva. GNU VNIO. 2011. -C.648.
3. O‘zbekiston Respublikasi hududida ekish uchun tavsiya etilgan qishloq xo‘jalik ekinlari Davlat reestri. Toshkent.2025.-B.98
4. Ostonaqulov T.E. Seleksiya va urug‘chilik. - Toshkent. Istiqlol. 2017. - B.272.
- 5.T.E.Ostonaqulov, V.I.Zuev, O.Q. Qodirxo‘jayev. Mevachilik va sabzavotchilik (Sabzavotchilik). Toshkent.2019.-B.520.
- 6.T.E.Ostonaqulov, X.Ch.Bo‘riyev, X.S.Amirov. Polizchilik. Darslik. Toshkent. 2023. -B.252.
- 7.T.E.Ostonaqulov, X.S.Amirov. Qovun yozgi navlarining agrotexnologiyasida urug‘ni ekisholdi tayyorlash va ekish muddatlarini belgilash. Monografiya. Toshkent.Navro‘z.2019.-B.136.
- 8.T.E.Ostonaqulov, I.X.Amanturdiyev. Ertagi kartoshkani sug‘orish tartibi va o‘g‘itlashning ilmiy asoslari. Monografiya. Toshkent.Navro‘z.2018.-B.160.
- 9.R.G‘.Toramatov, A.J.Shokirov, I.D.Abdurashidov, 2023.
- 10.Qishloq xo‘jalik ekinlarini parvarishlash va mahsulot yetishtirish bo‘yicha namunaviy texnologik kartalar 2022-2026 yillar uchun. 3-qism. Toshkent. 2022. - B.193.